

på en meget mere systematisk måde, end man ellers har gjort det.

Det er der, jeg hører, at vi meget langt er enige, men selvfølgelig har vi brug for at få det gjort tydeligt: Hvor systematisk skal den screening være? På hvilken måde skal vi involvere psykologer og psykiatere i behandlingsarbejdet? Hvor systematisk skal det være? Skal de ud på institutionerne, eller skal de unge hen til behandlingssystemet, eller hvordan griber vi det an?

Men jeg hører, at der også er en meget stor vilje til at arbejde videre med det, og at regeringen allerede har sat mange ting i gang, og der vil det jo så være en god anledning til også i udvalget at få kortlagt det.

Det er rigtigt, som flere har bemærket, at forslaget falder lidt i to dele, en del, der handler om den psykiatriske og psykologiske behandling af de unge, og så en del, der handler om magtanvendelsescirkulæret eller -bekendtgørelsen, som det vist retteligt hedder.

For os har det simpelt hen handlet om at kunne give personalet nogle muligheder for i langt højere grad at fastholde de unge i sociale situationer. Det er jo kendetegnende for en del af de her unge, at de flygter fra sociale og socialt forpligtende situationer, de isolerer sig, man har simpelt hen har svært ved at nå dem med behandling, med en social kontakt. Derfor drejer det sig om at sige: Hvordan sikrer vi overhovedet, at de unge kan være til stede ved behandlingen? Hvordan sikrer vi, at de er indstillet på et samvær, at deltage i sport, flere af den type sociale aktiviteter?

Vi har først og fremmest ønsket at sætte det på dagsordenen. Det er blevet sagt, at der er en generel betænkelighed ved at lave nogle ting om bare i en bekendtgørelse eller et cirkulære, og at hvis man skal lave noget om, skal det være i lovgivningen. Men jeg synes, det er en meget god anledning til at diskutere: Kan man forbedre indsatsen også gennem en ændring af magtanvendelsesbekendtgørelsen, eller forstærker det modsætningen til personalet for de unges vedkommende, at de føler, at de også bliver tvunget på de fronter?

Vi mener faktisk, at der er meget god grund til at diskutere de her redskaber, men hører også, at regeringen også selv er inde på nogle af de tanker. Så jeg ser meget frem til at arbejde videre med forslaget og høre nærmere om regeringens planer.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 76:

Forslag til folketingsbeslutning om opkvalificering af familieplejen.

Af Sandy Brinck (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.

(Fremsat 28/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 20.50

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

For regeringen er det vigtigt, at anbragte børn i familiepleje oplever en god og tryk anbringelse. Familieplejeområdet er helt centralt, da knap halvdelen af alle anbringelser foregår i familiepleje.

Familiepleje er kendetegnet ved, at barnet oplever at blive en del af en familie og deltage på lige fod med de øvrige medlemmer af familien. Styrken ved en anbringelse i en plejefamilie er, at plejebarnet bliver og opfatter sig som et fuldgyldigt medlem af en familie frem for at være på en institution. Familieplejen må derfor ikke sidestilles med et ophold på en døgninstitution eller et opholdssted. Tilbuddet er som udgangspunkt ikke et professionelt tilbud. Men det betyder ikke, at vi skal give køb på kvalitet, tilsyn og kontrol, overhovedet ikke. Tværtimod står mange plejefamilier over for en vanskelig opgave, hvor det er helt afgørende, at de får den nødvendige støtte fra det offentlige side til at løse opgaven.

Beslutningsforslaget pålægger regeringen at lave forberedende kurser svarende til de eksiste-

rende kurser for kommende adoptivforældre, kurser, som har til formål at give et indblik i egne evner og opgavens omfang.

Regeringen er fuldstændig enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt at forberede plejefamilierne på opgavens omfang og vurdere det i forhold til familiens egne evner. Men vi skal ikke glemme, at der allerede i KABU-regi er afsat midler til at udvikle en ensartet, bedre uddannelse af plejefamilier. Det projekt ledes af en styregruppe, der består af repræsentanter fra Socialpædagogernes Landsforbund, Kommunernes Landsforening, Dansk Socialrådgiverforening, Familieplejen Danmark, Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og HK/Kommunal. Der er således en stor proces i gang med at tilvejebringe et bedre grundlag for beslutningerne i forbindelse med forberedende kurser til plejefamilier.

Jeg mener, at det er oplagt at afvente projektets resultater, før vi træffer beslutning om, hvorledes forberedende kurser for plejefamilierne skal tilrettelægges.

Beslutningsforslaget nævner også, at opsigelsesvarslet for plejefamilier skal forlænges. Forslagsstillerne mener, at 1 månedes varsel er for lidt, og jeg er enig i, at kontinuitet er vigtig i anbringelsen, og at pludselige opbrud kan være til skade for barnet. Opsigelse og hjemgivelse er en sårbar situation, hvor det er vigtigt, at der tages et stort hensyn til barnet og barnets familie. En sådan proces bør tilrettelægges så skånsomt som overhovedet muligt. Det forhold fremgår også af loven, og jeg er overbevist om, at kommunerne er opmærksomme på den problemstilling.

Det arbejdsmæssige forhold mellem kommune og plejefamilie er ikke et forhold, som serviceloven giver hjemmel for at regulere. Sådanne spørgsmål af arbejdsretlig karakter reguleres ikke i serviceloven, det skal aftales mellem plejefamilie og kommune. Princippet bag de nuværende regler er, at kommunen selv tilrettelægger sin opgaveløsning. Det forhold har jeg ikke aktuelle planer om at ændre på.

Endelig har forslagsstillerne et ønske om at diskutere nye aflønningsmetoder i forhold til familieplejen. Det forslag skyldes problemer med den nuværende aflønningsmetode, der kan betegnes som omvendt resultatløn: Jo bedre en plejefamilie gør sit arbejde, jo bedre barnet får det, des mindre løn til plejefamilien. Man kan således argumentere for, at den nuværende aflønningsmetode ikke giver et incitament til at forbedre barnets situation, snarere tværtimod.

Jeg er enig i, at den nuværende aflønningsstruktur indeholder nogle problemer, og netop på baggrund af de problemer har jeg taget temaet med i anbringelsesreformen, hvor forslagsstillerne også er inddraget i forhandlingerne og vil blive taget med på råd i forhold til alternative aflønningsmodeller.

Alt i alt vil jeg afrunde med at sige, at jeg er meget enig i hovedlinjerne i forslaget, men det er regeringens opfattelse, at der allerede er taget hånd om problemerne, så derfor vil jeg afvise det.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg forstod ministeren derhen, at der i forhold til et kursus for plejefamilier skabes beslutningsgrundlag i forhold til det indholdsmæssige. Det er ikke det samme som at svare på, hvorvidt det skal være obligatorisk. Det vil sige, at der burde være rum for at sige, ja, der skal være et obligatorisk kursus, og vi har en proces i gang i forhold til, hvad indholdet så skal være af det kursus. Der er jo meget stor forskel på, om det skal være frivilligt, eller om det skal være en obligatorisk del af det at blive plejefamilie for et anbragt barn.

Kl. 20.55

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Ja, det er der, og jeg synes som udgangspunkt, det skal være et tilbud, man kan benytte sig af som plejefamilie. Men det må man jo diskutere nærmere i de forhandlinger, vi netop har om hele anbringelsesområdet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg sætter meget stor pris på ministerens åbenhed i de her spørgsmål. Når vi er optaget af det, er det jo bl.a., fordi nogle af dem, der adopterer børn, oplever, at det er et forholdsvis intensivt forløb, hvor de skal investere både tid og også igennem en personlig udvikling for at kunne blive godkendt som adoptanter.

I forhold til det at være plejefamilie for et anbragt barn er det jo ofte et barn, som har en social bagage med sig, som stiller nogle meget væsentlige spørgsmål til den måde, familien fungerer på. Ville det da ikke for alle parter være hensigtsmæssigt, at man paralleliserede de to forløb og sikrede, at plejefamilien havde en baggrund til at forstå og forholde sig til nogle af de pro-

blemstillinger, som et anbragt barn tager med sig ind i plejefamilien?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jo, det synes jeg ville være formålstjenligt, og jeg er da heller ikke afklaret, som jeg siger; det er noget, vi kan diskutere. Men jeg mener også, der er mange plejefamilier, der gør det rigtig, rigtig godt i dag, fordi det også drejer sig om at kunne drage omsorg for børnene og skabe den familiære tryghed, der jo naturligt ligger i en familie, og at vi netop skal passe på, at plejefamilierne ikke begynder at blive små institutioner. Det er der, min frygt ligger.

Men jeg er helt med på, at de skal have tilbudt supervision, mere viden osv. I hvilken form det skal være, vil jeg foreslå at vi diskuterer.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Nu tror jeg heller ikke, at adoptivforældre føler, at de på baggrund af et forberedende kursus bliver sådan en institutionslignende instans. Når vi har draget parallellen netop til de adoptivforberedende kurser, er det jo ikke et spørgsmål om indholdet, men tankesættet bag, som fra dette Folketing jo netop var, at når man skulle adoptere, var det vigtigt, at man havde afprøvet nogle af de begrænsninger, man eventuelt selv måtte have i forhold til opgaven, og også kendte opgavens omfang. Det er faktisk der, vi ser paralleliteten.

Vi har ikke skrevet det her ud fra, at plejefamilierne gør et skidt stykke arbejde – vi mener faktisk, at de gør et godt stykke arbejde – men netop for at opnå kontinuiteten ville det være rart, om vi kunne hjælpe nogle til selv at indse, at det måske ikke var det at være en plejefamilie, de skulle med livet, hvis det er sådan, at børnene bliver anbragt der, og at plejefamilien efterfølgende må give op. Det ser vi jo desværre eksempler på.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er glad for, at forslagsstillerne uddyber forslaget. Jeg er sådan set meget enig. Jeg tror dog ikke, vi vil undgå de situationer, selv om man har et obligatorisk forberedende kursus. Man kan stadig væk komme ud for at måtte give op, fordi der kan komme nogle børn, som gemte på mere, end man umiddelbart regnede med.

Men som jeg siger, er viden jo altid af det gode, og opkvalificering af de medspillere, vi har, når vi taler om børn, der skal anbringes uden for hjemmet, synes jeg kun er godt. Hvilken præcis form det så skal have, er jeg indstillet på at diskutere.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg takker for ministerens imødekommenhed, sådan forstår jeg det.

I forhold til det med aflønningsmetoden er jeg meget enig i den måde, som ministeren beskrev det på. Blot har jeg den tilføjelse, at én ting er, at man kan tale for, at der er en dårlig incitamentsstruktur til rent faktisk at få rettet op på problemerne, men er ministeren ikke også enig i, at med den aflønningsmetode, vi har, beder vi faktisk alle om at have fokus på det, barnet ikke kan, altså dets mangler, frem for at kigge på barnets talenter? Ville det ikke ligge meget godt i tråd med de ændringer, vi har lavet på andre områder inden for det socialpolitiske netop at tage afsæt i, at alle mennesker kan noget, og at det er der, man skal lægge fokus for at få mennesker til at gro?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil gerne takke Socialdemokratiet for at tage denne her problemstilling op, for jeg er fuldstændig enig i, at vi har bygget vederlagsstrukturen fuldstændig forkert op i forhold til plejefamilierne. Det hele drejer sig om at få fokus på, hvor dårligt barnet fungerer osv., sådan at man kan opretholde et højt vederlag. Det er der i hvert fald en risiko for.

Kl. 21.00

Derfor er jeg glad for, at vi nu får drøftet, hvordan vi kan lave det her om, sådan at det går ud på at få øje på barnets positive sider og få barnet ind i en god udvikling, og så kan man blive belønnet, hvis man kan sige sådan, som plejefamilie.

Det er bestemt det eneste rigtige, og derfor synes jeg, det er rigtigt set af Socialdemokratiet at tage det op, og jeg håber, vi finder en løsning på det i de forhandlinger, vi allerede har gang i.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Vi siger tak til ministeren.

Næste ordfører er fru Eva Kjer Hansen.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg finder det i og for sig meget relevant med de problemstillinger, der her nævnes i beslutningsforslaget, at få taget en diskussion om de problemstillinger.

Spørgsmålet om aflønning af plejeforældre er jeg enig i er et problem. Selvfølgelig skal aflønningen vurderes i forhold til omfanget af den opgave, man påtager sig ved at tage et barn i pleje. Men der skal hellere sættes på en positiv resultatløns frem for en negativ resultatløns, som man kan sige der er tale om med den model, der fungerer i dag, hvor en indsats, der fører til et mere velfungerende barn, rent faktisk indebærer en lønning. Hvordan modellen så præcis skal udformes, må vi drøfte nærmere. Aflønningen er jo allerede et element i de forhandlinger om en anbringelsesreform, vi har gang i.

Med hensyn til opsigelsesfristen er jeg enig i, at den må være meget fleksibel under hensyntagen til barnet. Når et barn skal i familiepleje eller anbringes, gøres der store anstrengelser for at forberede barnet så godt som muligt på dette skift, men afhængigt af situationen kan en hjemgivelse eller et andet skift være en lige så stor omvæltning for barnet. Derfor bør det forberedes lige så godt. En god sagsbehandling vil naturligvis tage højde for dette.

Endelig er der spørgsmålet om de forberedende kurser. Jeg er enig i, at disse kurser kan være særdeles nyttige for kommende plejefamilier. Socialministeren nævnte RUGO-projektet, der jo netop omhandler det at få en ensartet kvalificeret uddannelse af plejefamilier. Jeg finder det hensigtsmæssigt, at vi afventer resultatet af dette projekt, som jo i øvrigt ledes af en styregruppe med repræsentanter fra de berørte parter.

I Venstre betragter vi familieplejen som endda meget vigtig for at kunne give mange børn en tryk, omsorgsfuld og god opvækst. Vi vil derfor se positivt på initiativer, der kan forbedre familieplejen, hvilket vi jo så som nævnt også er i gang med.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om det, at RUGO-projektet ser på indholdet i uddannelsen, afholder Venstre fra at forholde sig til, om uddannelsen skal være obligatorisk eller ej.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg synes, at RUGO-projektet giver os et godt gennearbejdet grundlag at tage stilling ud fra, også i forhold til hvor omfattende et kursus eventuelt skal være, hvad det skal indeholde; så jeg synes samlet set, at vi får et bedre grundlag for at kunne vurdere, hvorvidt det så skal være obligatorisk eller ej.

Men som nævnt i min ordførertale betragter jeg det som en positiv mulighed og et godt tilbud til plejefamilierne, at man på den måde kan få afklaret, hvordan og hvorledes opgaven som plejefamilie egentlig vil være.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

For at de faglige kapaciteter, som i øjeblikket sidder og ser på, hvordan en uddannelse kunne skrues sammen, ikke sådan arbejder fuldstændig i blinde, kunne det jo være hensigtsmæssigt, at man kendte Venstres holdning til, om det resultat, der kom ud af det, skulle være et obligatorisk kursus for alle familier, eller om det skulle være noget, som familierne kunne vælge til og fra.

Derfor synes jeg, det ville være hensigtsmæssigt i forhold til det videre, at man gjorde op med sig selv, ikke i detaljen eller bare tilnærmelsesvis, hvad indholdet skulle være, men om man fandt det rimeligt for plejeforældrene, at de gennemgik sådan et kursus, inden de fik det første barn i familiepleje. Det behøver jo ikke at være noget tilbagevendende, når man først er inde i rumlen, men at vi, når man debuterer som plejefamilie, så har en sikkerhed for, at man rent faktisk har overvejet, hvad det er, der sker med familien, hvad der sker med balancerne inden for familien, og hvad det er, der sker, når man får et medlem af familien, som ikke har erfaring med, hvordan en familie faktisk fungerer.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

For mig at se er der ingen grund til, at man har afklaret, hvorvidt kurset skal være obligatorisk eller skal være frivilligt for en eventuel kommende plejefamilie. Det ser jeg ikke behov for i forhold til en afklaring af konceptet for uddannelsen. Tværtimod synes jeg, når vi nu har et projekt, der kører, og hvor der er nogle positive tilbagemeldinger, at det er helt oplagt, at man afventer en evaluering af det samlede resultat og

dermed har et godt og grundigt gennemarbejdet grundlag at tage stilling ud fra.

Kl. 21.05

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Sandy Brinck som ordfører.

Sandy Brinck (S):

Som det er de fleste bekendt, sidder Folketingets partier i øjeblikket og diskuterer en anbringelsesreform. Socialdemokratiet er gået til disse forhandlinger med ét overordnet ønske, nemlig kontinuitet. Alt for mange børn oplever skift i anbringelsessted, hvilket hindrer en stabil opvækst, fremmer følelsen af svigt og ikke mindst oplevelsen af, at »ingen vil have mig«.

Sagt lidt firkantet skal man ofte være et meget stærkt barn for at komme igennem et anbringelsesforløb i god behold. Det er ikke rimeligt, og det er langtfra fornuftigt. Mange ting bør gøres for at øge kontinuiteten for disse børn, og dette beslutningsforslag er blot et af flere områder, hvor vi bør sætte ind.

Det har undret os, at familieplejen har været så fraværende i diskussionen op til en anbringelsesreform, når vi ved, at omkring halvdelen af alle anbringelser foregår i familieplejen. Når vi ønsker obligatoriske forberedende kurser for familieplejen, er det for at gøre rekrutteringen bedre og give kommende familieplejere større indsigt i opgavens omfang.

Henvi sning til adoptionskurser går således slet ikke på indholdet, men derimod på, at formålet er det samme, nemlig at give så meget indsigt i de udfordringer, man efterfølgende påtager sig, at den enkelte familie altså også er bedre rustet til at afgøre, om det er en opgave, man magter.

Samtidig vil kurserne selvfølgelig også medvirke til, at familierne har nogle redskaber fra de kurser. Formålet er altså at undgå situationer, hvor familieplejen bukker under, fordi de ikke fik hjælp og ikke kendte opgavens omfang. Vi må ikke bilde os selv og hinanden ind, at familien bare skal udvides med et barn med helt almindelige forudsætninger. Nej, den skal kunne rumme et barn med en ganske stor bagage.

Vi er opmærksomme på et eksisterende projekt, som også allerede har været nævnt i debatten under forkortelsen RUGO, som netop arbejder med sådanne kurser, og mener netop på den baggrund, at tiden er moden til, at vi her fra Folketinget gør det pligtigt som en del af en godkendelsesprocedure.

Vi ønsker samtidig at diskutere aflønningen af plejefamilier. Aflønningen sker i dag som et vederlag, efter hvor besværligt barnet anses for at være. Det er det, nogle lidt spøgefuldt beskriver som den omvendte resultatløn. Som Socialdemokrater ønsker vi os en økonomisk struktur, som motiverer systemet, plejefamilien og omgivelserne til at fokusere på det, barnet kan. Talenter frem for mangler.

Vi tror, at alle gode hjerter til trods kan det have en uheldig effekt i barnets udvikling, at alle omkring dem måler på mangler, og at de nærmeste oven i købet får flere penge, jo flere mangler der kan påreges. Vi ville gerne, om vi kunne nå til en økonomisk struktur, som tillægger talenter og positiv udvikling værdi.

Alt i alt håber vi, at beslutningsforslaget og den debat, vi har her i aften, kan være med til, at vi også får fokus over på familieplejens del af anbringelsesområdet, sådan at vi også i den videre debat har fokus her til gavn for kontinuiteten og kvaliteten i anbringelsen for disse sårbare børn.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Pia Kristensen er næste ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Når et barn skal anbringes uden for hjemmet, er det vigtigt, at der er flere tilbud at vælge imellem, så barnet kan opholde sig et sted, der matcher dets behov. Familieplejen er et af tilbudene, og der er ingen tvivl om, at en plejefamilie kan noget, en institution ikke kan, nemlig give barnet et rigtigt hjem og et rigtigt familieliv.

Der er heller ingen tvivl om, at familier, der åbner deres hjem for et fremmed barn, påtager sig en stor samfundsmæssig opgave. Som plejefamilie må man være indstillet på, at barnets forældre fortsat har forældremyndigheden. Plejefamilier må være indstillet på, at der er kontakt mellem barnet og dets forældre, og hjælpe med til, at denne kontakt bliver gennemført til størst mulig glæde for barnet.

Ligeledes skal plejefamilier være indstillet på, at forældrene deltager mest muligt i beslutninger og begivenheder i barnets liv. Plejefamilier skal ikke kun samarbejde med barnets forældre, men også med beliggenheds- og anbringelseskommunen. Endelig skal en plejefamilie være indstillet på, at barnet en skønne dag skal hjembringes til de biologiske forældre, og det kan i sig selv være følelsesmæssigt hårdt, hvis man har haft barnet boende i mange år.

Kl. 21.10

Vi er enige med forslagsstillerne i, at der er ting, vi kan forbedre med hensyn til plejeforældres vilkår. Vi er enige i, at det er vigtigt at forbedre og udvikle de faglige kvalifikationer hos plejefamilierne, og som jeg forstod på socialministeren, er der nedsat en styregruppe, der skal komme med et udspil vedrørende forberedende kurser.

Jeg må da sige, at det er betryggende at vide, at Familieplejen Danmark er med i denne styregruppe, for de ved, hvad de taler om. Familieplejen Danmark arbejder netop for at forbedre og udvikle de faglige kvalifikationer hos de ansatte. Dette gøres ved hjælp af uddannelse, afholdelse af konferencer og kurser, der løbende opkvalificerer de personer, der har med børnene at gøre.

Når det drejer sig om aflønningsmodellen, mener vi også, at der er tale om den omvendte verden, når vi snakker resultatløn. Derfor er det også tilfredsstillende, at det er taget med som et tema i anbringelsesreformen. Man kan sige, at der stort set er taget hånd om de to punkter.

Det sidste punkt i forslaget er opsigelsesfristen. Her har vi et problem, for der er børn, der er blevet hjembragt med meget kort varsel. Det har vi i hvert fald i Dansk Folkeparti konstateret, for vi har fået henvendelser fra plejefamilier, som har fortalt os, at de har fået fjernet et plejebarn uden begrundelse og uden forvarsel, bare sådan her og nu.

Hjemgivelse er målet for enhver anbringelse, men det må altså ske på barnets præmisser og ud fra barnets tarv. Derfor ser Dansk Folkeparti gerne, at opsigelsesfristen også bliver et tema i anbringelsesreformen, og vi ser gerne, at opsigelsesfristen gøres fleksibel.

Der kan være børn, der gerne vil hjembringes så hurtigt som muligt; her taler jeg om lidt større børn. Så kan der være børn, der har brug for en meget lang omstillingsproces; vi kan måske tale om 2, 3, 4 måneder. Vi mener, at fleksibiliteten vil medføre, at hjemgivelsen sker på barnets præmisser og ud fra barnets tarv, og det må være det, det handler om.

Jeg kan kun her til sidst sige, at Dansk Folkeparti selvfølgelig er meget positive over for dette forslag.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg vil godt takke for den positive modtagelse og en meget klog tale om problemet.

Fru Pia Kristensen siger på et tidspunkt i sit indlæg, at der er taget hånd om det med kurserne, men det er jo os herinde, der skal beslutte, hvorvidt de kurser skal være obligatoriske, ligesom de er for adoptivforældrene. Og der hørte jeg ikke lige Dansk Folkepartis holdning. Det er muligt, at det er mine ører, det er galt med, men i alt fald vil jeg bede fru Pia Kristensen om at gentage Dansk Folkepartis holdning til obligatoriske kurser.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu nævnte jeg ikke ordet obligatoriske kurser. Socialministeren fortalte jo før, at det var noget, vi skulle drøfte i forbindelse med anbringelsesreformen.

Jeg sagde, at vi var fortrøstningsfulde over, at i den styregruppe, der var nedsat, var der en repræsentant fra Familieplejen Danmark, fordi vi ved, at Familieplejen Danmark gør et meget, meget stort stykke arbejde med at opkvalificere plejefamilier og med at tilbyde dem kurser og uddannelse. Men som socialministeren tidligere sagde, synes vi også, at det er en ting, vi skal drøfte, når nu vi skal forhandle det hele i anbringelsesreformen.

Charlotte Dyremose (KF):

Da jeg læste beslutningsforslaget, som vi her behandler, undrede jeg mig egentlig lidt over, hvorfor vi behandler det i dag. Ikke så meget, fordi jeg er uenig i, at det er nogle ualmindelig væsentlige problemstillinger, der tages fat i, men mere, fordi vi jo, som det vel er alle ordførere bekendt, er i gang med netop at lave en reform af hele anbringelsesområdet.

Derfor vil jeg sådan set også kommentere de enkelte tiltag i det lys, at vi jo faktisk er i gang med at lave en reform af det her område, og at vi jo netop er det, fordi der er bred enighed om, at det er utrolig vigtigt at sikre en tryk, stabil opvækst med så meget kontinuitet som overhovedet muligt for disse børn og unge.

Kl. 21.15

Vi er i Det Konservative Folkeparti fuldstændig enige i, at aflønningen af plejefamilierne skal reformeres, og derfor er det jo også en del af anbringelsesreformen, at vi naturligvis skal tage udgangspunkt i at sikre, at plejefamilierne ikke føler, at hvis de gør en god indsats, så bliver de straffet for det. Man skal tværtimod sikre, at de også via lønnen føler, at det arbejde, de gør med det enkelte barn, bliver værdsat.

Som det tidligere er blevet nævnt i forbindelse med RUGO-projektet, er man nu ved at udvikle kurser for plejefamilierne, og vi vil med spænding se frem til, hvad der kommer ud af de undersøgelser.

Vi er fuldstændig enige i, at det kan være problematisk for nogle børn, at plejeforholdet bliver opsagt med meget kort varsel. Det er en af de ting, der gør, at vi også i forbindelse med anbringelsesreformen ønsker at sikre en større kontinuitet og kvalitet i anbringelsen, ønsker at sikre os, at sagsbehandlingen bliver bedst mulig, og at vi har en ordentlig kontrol med, hvad det egentlig er, kommunerne foretager sig på det enkelte område.

På den måde kan vi sikre os den bedst tænkelige sagsbehandling, så vi forhåbentlig ikke engang kommer til at stå med en problematisk hjemtagelse, men at man simpelt hen på forhånd får passet de enkelte behov sammen med, hvad den enkelte plejefamilie kan præstere, og de forventninger, man i øvrigt har til et plejeforløb – om det skal være kort eller langt, om man regner med at kunne løse problemerne forholdsvis hurtigt, eller om man regner med, at det er et mere langvarigt forløb.

I det hele taget vil jeg i denne forbindelse nævne, at det er meget vigtigt for os Konservative i det hele taget at sikre stabiliteten i de forhold, der vedrører de børn og unge, der af den ene eller anden grund ikke kan bo hjemme, uanset om vi taler om ophold i en plejefamilie eller på en institution. Vi vil sikre, at barndommen, der jo er løftestangen til resten af livet, får så meget stabilitet som muligt, og at vi får de rigtige tilbud til det rigtige barn på det rigtige tidspunkt.

Herunder tænker vi også på en større inddragelse af familien og det nære netværk, sådan at man forhåbentlig kan forsøge at undgå nogle af de anbringelser, som vi har i dag, og sikre, at barnet kan vokse op i nogle rammer, som det enkelte barn er fortrolig med, altså i et netværk så tæt på de biologiske forældre, som man jo som barn – uanset hvor problematisk familielivet kan være – holder meget af og derfor også gerne vil have en kontakt til i lang tid de fleste tilfælde.

Jeg skal kort slutte af med at sige, at vi umiddelbart er meget enige i mange af de ting, der står i beslutningsforslaget, men at vi vil henvisse til, at vi synes, vi skal tage forhandlingerne under anbringelsesreformen. Ligesom jeg sagde tidligere i dag, mener jeg, at det er hensigtsmæssigt også på det her område at lave en helheds-

orienteret indsats, og det mener jeg bedst vi gør ved at lægge det ind, der skal lægges ind på det her område, i den anbringelsesreform, vi er ved at forhandle på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Fru Charlotte Dyremose spurgte, hvorfor beslutningsforslaget er fremsat, og antydede, at det måske var lidt upassende. Til det vil jeg bare sige, at en anbringelsesreform jo vedrører noget meget væsentligt i vores samfund, fordi den vedrører det mest vidtgående indgreb, man kan gøre over for et menneske, nemlig at anbringe det et andet sted end der, hvor det måske ville ønske sig at være; uden dom, uden de forskellige retsgarantier, som vi i øvrigt tilsikrer på en masse andre områder. Derfor oplever vi det som meget væsentligt, at der også er offentlighed om hele denne proces.

Når vi sidder i forhandlinger, intense eller mindre intense, hos socialministeren, så er der ikke offentlighed om den tilgang, vi har til de forskellige problemstillinger. Derfor synes vi, det er meget vigtigt, at folk rundt omkring os kan høre, hvor vi er på de her forskellige områder, og familieplejen vedrører halvdelen af de børn, som bliver anbragt frivilligt eller tvangsmæssigt.

Derfor synes jeg, det er meget afgørende for borgerne og for dem, der har interesser på det her område, at få en fornemmelse af, hvor vi er. Herunder også, om vi vil sikre, at en plejefamilie, som debuterer, har fået et kursus i, hvad det er, de går ind til, og hvad det er for nogle problemstillinger, de vil komme til at stå over for.

Derfor synes jeg også, at fru Charlotte Dyremose skylder en melding om, om Det Konservative Folkeparti går ind for, at man er sikret, at simpelt hen alle får sådan en indføring i nogle af de ting, man kommer til at stå over for.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er da fuldstændig enig i de gode intentioner i at få en åben debat om det, der foregår i anbringelsesreformen. Men jeg må stadig sige, jeg undrer mig lidt over dette, hvor vi tager et lille hjørne ud, og så tager vi et andet lille hjørne ud, og så diskuterer vi det på baggrund af enkelte forslag. En anden gang kunne man måske forestille sig, at man tog en forespørgsel, så vi kom rundt om hele området. Det ville jeg ikke have undret mig over. Det ville have været naturligt i

forbindelse med en anbringelsesreform. Men lad nu det ligge.

Kl. 21.20

Så spørger fru Margrethe Vestager om undervisning af plejefamilierne. Som jeg også sagde i min ordførertale, synes jeg, at vi skal se på, hvad der kommer ud af den undersøgelse, der er lavet nu, hvad det er for kurser, der bliver lavet i Familieplejen Danmark, og så må vi trække på de erfaringer, der er dér, og vurdere, om det er noget, der skal udvides til andre, eller om det ikke er.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu skal jeg ikke forholde mig til fru Charlotte Dyremose's demokratiopfattelse, men jeg synes stadig væk, det er lidt tankevækkende, at man kan finde det mærkeligt, at et emne bliver bragt til diskussion, når det vedrører vilkårene for halvdelen af de børn, der bliver anbragt i Danmark. En forespørgselsdebat er meget ofte kendetegnet ved at være en diskussion af alting på samme tid, frem for at man faktisk får mulighed for at diskutere ting i nogle klumper for så senere at kunne sætte dem ind i en større sammenhæng.

Jeg synes ikke, fru Charlotte Dyremose gav noget særlig klart svar. Det projekt, der foregår i øjeblikket, handler om indholdet af kurset for plejefamilier. Synes fru Charlotte Dyremose principielt, at det er vigtigt, at alle plejefamilier, når de debuterer som plejefamilier, har gennemgået et kursus, som giver dem et indblik i nogle af de problemstillinger, man vil stå over for? Kan man fravriste fru Charlotte Dyremose en principiel stillingtagen, uden at der henvises til pågående forsøg eller undersøgelser, eller hvad det nu kan være?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Uden at det dog skal blive en lang diskussion om det parlamentariske arbejde, så synes jeg, det er underligt at få skudt i skoene, at jeg skulle mene, at det var problematisk, at vi diskuterer emnet. Jeg sagde netop, at jeg synes, det er udmærket, at vi diskuterer det her, men at det er en lidt underlig form. For der står jo direkte her, at Folketinget skal pålægge regeringen nogle ganske bestemte ting, som er et meget lille hjørne af det, vi jo diskuterer i et stor reform.

Derfor synes jeg, at det ville være mere hensigtsmæssigt at tage en generel diskussion, hvis

det kun er for diskussionen. Ellers er det jo bare et spørgsmål om, at vi lovgiver for i øvrigt ikke at ville lovgive alligevel, for vi mente det ikke rigtigt. Så var det måske mere reelt at sige, at vi bare gerne vil have en drøftelse af området.

Med hensyn til det andet spørgsmål mener jeg, at jeg svarede fru Margrethe Vestager, at jeg synes, at vi skal afvente de resultater, der kommer af den undersøgelse, og så må vi i fællesskab lave en vurdering i kredsen og i forhold til de andre ting, som vi laver i anbringelsesreformen, og vurdere, om der også skal indgå et sådant kursus.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Blot for at følge op på diskussionen mellem fru Margrethe Vestager og den konservative ordfører kan jeg tilføje, at en anden del af baggrunden jo også har været, at familieplejen overhovedet ikke var inddraget i de forudgående diskussioner op til anbringelsesreformen, og der så vi altså et behov for at få familieplejen på banen, når over halvdelen af de anbringelser, der foregår, er til familieplejen. Der synes vi faktisk, at den bedste måde at gøre det på, er at sige noget om, hvad vi kunne ønske os i en anbringelsesreform.

Jeg hører dog alligevel, at vi måske ikke er så langt fra hinanden, og jeg hører også, at den konservative ordfører i sit indlæg talte om at sikre stabiliteten. Derfor vil jeg spørge, om den konservative ordfører vil være med til, at vi også i de kommende diskussioner får fundet ud af, hvordan vi sørger for, at hjemgivelsen bliver omgærdet af samme alvor også proceduremæssigt som det, at barnet overhovedet bliver anbragt. Hjemgivelse kan jo være lige så alvorligt for et barn som den situation, de bliver anbragt væk fra hjemmet på baggrund af.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen jeg mener, at kontinuiteten i de her plejeforhold er en meget væsentlig problemstilling. Derfor mener jeg netop også, at noget af det, vi skal sikre, for at børnene ikke pludselig står i en situation, som for dem virker meget mystisk, og som måske også virker mystisk for plejefamilien, bl.a. er børnenes retssikkerhed.

Desuden skal vi sikre kvaliteten og systematikken i sagsbehandlingen, altså sikre os, at kommunerne overholder de retningslinjer, der nu engang er på det her område, sådan at vi bedst muligt sikrer, at børnene ikke føler, at

man tromler hen over dem i de her beslutninger, men også bliver bedre til at inddrage dem og får spurgt det enkelte barn, hvad det egentlig er, det har brug for i denne her situation.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Netop når der er tale om familiepleje, jeg tror også, at socialministeren var inde på det faktum, er der jo tale om, at rigtig mange mennesker knytter meget stærke bånd, fordi man kommer ind i en helt almindelig familie frem for et institutionslignende ophold af en eller anden karakter. Derfor vil jeg godt spørge den konservative ordfører uden at tænke på muligheder for, hvordan vi rent praktisk kan gøre det, men blot for at få en holdningstilkendegivelse: Synes fru Charlotte Dyremose, at 1 måned er lang tid til at få afklaret det, at man lige pludselig ikke længere skal være i en familie, hvor man selv har knyttet mange bånd, og hvor også resten af den plejefamilie, man har været i, har knyttet mange bånd, eventuelt gennem mange år?

Kl. 21.25

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

I det eksempel, fru Sandy Brinck skitserer, hvor der er et godt og stabilt forhold mellem barnet og plejefamilien, er jeg fuldstændig enig i, at det kan virke meget problematisk. Problemet kan så opstå der, hvor der også er et forhold til forældrene, som skal varetages, eller i øvrigt i de situationer, hvor der måske opstår nogle andre problematikker barn og plejefamilie imellem. Derfor synes jeg, det er svært at sige sådan firkantet, at man skal have en bestemt afgrænsning af, hvor hurtigt det kan ske, og hvor hurtigt det ikke kan ske.

Men jeg er fuldstændig enig i, at i de situationer, hvor barnet selv ønsker at være i plejefamilien, og hvor plejefamilien ønsker at varetage barnets interesser, virker det voldsomt, hvis en hjemtagelse f.eks. sker meget pludseligt, og uden at de berørte parter føler, at de er involveret.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Det, vi diskuterer, er forholdene for nogle af de mest udsatte børn, vi har, og selv om jeg forstod, at regeringen lægger stor vægt på en anbringel-

sesreform, synes jeg, at det er meget velkomment, at vi får indspark både til den reform og til debatten i øvrigt. Man kan sige, at de sværeste opgaver overlader man sædvanligvis til de mest uddannede folk.

Jeg er principielt enig i den meget fine balance, som jeg synes forslaget har, også mellem, at man på den ene side ikke skal lave det her område professionelt, men modsat skal man også sikre, at de mennesker, der arbejder inden for det her område, har mulighed for den uddannelse, der kvalificerer dem så godt som muligt til en af de sværeste opgaver overhovedet.

Derfor synes jeg, det er en god idé at sikre nogle obligatoriske forberedende kurser, som er den ene del af forslaget, også fordi det ikke ser for smukt ud, hvis vi kigger de undersøgelser igennem, der er lavet på kvaliteten af anbringelser. For nu at sige det pænt så skyldes det selvfølgelig ikke alene dem, der får anbringelsen, når den har fundet sted, det er også hele det forberedende arbejde, og det er jo så alt det, vi diskuterer i forbindelse med anbringelsesreformen. Men jeg synes, det er vigtigt og godt, at vi også får den her del af diskussionen.

Det er også vigtigt i forbindelse med tankegangen om at bryde den negative sociale arv, som jeg har forstået at også regeringen er optaget af, for hvis det skal lykkes, er det jo helt afgørende, at det er velkvalificeret, overvejet arbejde, der foregår med de her børn og unge.

Den anden del af forslaget drejer sig om forlængede opsigelsesvarsler for familieplejer. Det er meget aktuelt også i øjeblikket, fordi det, der sker i en række kommuner på grund af regeringens generelle politik på det her område med det stramme jerngreb om kommunernes økonomi med en økonomiaftale, der direkte peger på anbringelsesområdet som et af områderne, hvor udgifterne skal ned, er, at kommuner hjemtager børn.

Det er ret åbent, hvad der foregår. Der er oven i købet socialudvalgsformænd i kommunerne, også fra regeringspartierne, der helt uden at rødme står frem i fjernsynet og forklarer, at det er de i gang med, fordi de ikke har råd til at have deres børn anbragt.

Det er situationen rundt omkring. Det er også det, vi får meldinger om fra familieplejen, det er det, vi får meldinger om fra opholdssteder, der må lukke, fordi der ikke længere kommer børn. Det er det, vi får meldinger om fra døgninstitutioner, der har tomme pladser. Det er i øvrigt paradoksalt, at i en situation, hvor alle meldinger

siger, at problemerne på børneområdet er voksende, oplever de, der behandler de tungeste af børneopgaverne, at de får færre børn. Det synes jeg også er et tema der er vigtigt at diskutere i forbindelse med den kommende anbringelsesreform, men også den her del af det, der indeholder et varsel på 1 måned, er vi enige i.

Det mest problematiske, men det er også forsigtigt formuleret i forslaget, er diskussionen om aflønning. Den oprindelige aflønning, så langt tilbage, jeg kan huske, gik på, at vi aflønnede efter, hvor store mangler, om man så må sige, det barn, der skulle anbringes, havde.

Kl. 21.30

Vi lavede det så i 1990'erne om til, at nu skulle man ikke længere fokusere på barnet, nu skulle vi fokusere på plejefamiliens ressourcer til at være til stede, altså stille krav til plejefamiliens tilstedeværelse.

Uanset hvordan man vender og drejer det her – og derfor synes jeg, det er klogt at formulere det forsigtigt – er der fordele og ulemper ved modelvalgene. Vi har været alle diskussionerne igennem før, så vi kan finde de gamle ordførertaler frem og se, hvad der er sagt tidligere.

Der er formentlig ikke en genial metode, der løser det her, og netop derfor støtter vi også, at man overvejer grundigt, hvis man går ind og ændrer på det punkt.

Line Barfod (EL):

Vi har været rundt om børneområdet, anbringelsesområdet fra flere vinkler i dag, og vi kommer jo også med det sidste forslag her bagefter ind på endnu en vinkel af det.

Når man lytter til debatten, skulle indimellem tro, at anbringelsesreformen var sådan en trylleformular, som kan løse en masse problemer lige pludselig. Så godt tror jeg ikke det kan gå, uanset hvilken reform man så ender med. Jeg synes, det er fint, at vi også får lejlighed til en offentlig debat her i Folketingssalen om en del af området, nemlig familieplejen, som jo er væsentlig for, hvad vi kan gøre for de børn, der har problemer og ikke kan være hjemme, og som så heldigvis kan klare sig i en familie, der får betaling for at tage sig bedre af dem.

Jeg har som også forslagsstillerne undret mig meget over den forskel, der er mellem adoptionsforhold og familieplejeforhold, og at man ikke har obligatoriske kurser for kommende plejefamilier, også for at de kan få en fornemmelse af, hvad det egentlig er, de går ind til. Det skulle man synes var helt indlysende, at før nogen

foretager det valg at gå ind til en så krævende opgave, som det trods alt er at være plejefamilie, skulle de have mulighed for at komme på et kursus og snakke med nogle andre og høre nærmere om, hvilke problemer man kan forudse. Så har de haft mulighed for at vurdere, om det her måske er for hårdt, til de kan klare det, inden de træffer det endelige beslutning at sige ja til at blive plejefamilie.

Det er en stor opgave, som folk påtager sig, og som der heldigvis er en del, der påtager sig og udfører ganske glimrende. Hvis det går godt, er det jo en opgave, som ikke kun er for en begrænset årrække, men hvor man reelt går ind og bliver en ny familie for det barn og dermed også har kontakt med det barn i ganske mange år. Hvis tingene lykkes rigtig godt, fortsætter man jo ofte med at holde kontakt resten af livet.

Derfor er det vigtigt, at vi sikrer så gode forhold som muligt for plejefamilierne, og vi synes, det er ganske fornuftigt at indføre kurser, og vi synes også, det er ganske fornuftigt at indføre længere opsigelsesvarsler.

Selvfølgelig kan der være situationer, hvor et eller andet er gået helt galt i forholdet mellem plejefamilie og barn, eller der er sket noget andet, der gør, at man er nødt til at fjerne barnet straks, men det ændrer ikke på, at plejefamilien altså har krav på at have en vis økonomisk sikkerhed. Det gælder især i de situationer, hvor opgaven er så krævende, at den ene plejeforælder har måttet opgive sit almindelige arbejde og dermed har sit arbejde som plejefamilie. Der er det rimeligt, at man også har et længere opsigelsesvarsel end 1 måned.

Så er der et spørgsmål, der ikke er taget med i forslaget her, men som handler om, hvorvidt man også burde sikre, at der på en eller anden måde var nogle midler, der dækkede, hvis der er noget efterarbejde, efter barnet er flyttet derfra. Nøjagtig ligesom vi snakker efterværn i forbindelse med institutionsanbragte, kan der jo også være behov for et efterværn for dem, der har været i familiepleje. Det ville jeg foreslå vi tager med ind i udvalgsarbejdet, også når vi skal kigge på aflønningssystemer osv. og ser på, om man kunne sikre, at der også var nogle midler, så plejefamilierne kan følge barnet, når barnet er flyttet fra plejefamilien og kan fortsætte med at holde kontakt. Især det første stykke tid, man er flyttet, kan der være god brug for det.

I forhold til selve aflønningssystemet synes vi, det er vældig fornuftigt at se på, hvordan man skal skrue det sammen, men det er klart,

at der er en række problemer i, om man gør det på den ene eller den anden måde. Men det virker i hvert fald besynderligt, at hvis man gør sit arbejde rigtig godt, så betyder det, at man går væsentligt ned i indtægt.

Omvendt ville det også virke besynderligt at betale en for at gå hjemme og tage sig fuldtids af plejebarnet, hvis opgaven er lykkedes så godt, at det slet ikke er nødvendigt.

Derfor er det fint, at forslaget lægger op til, at vi skal se på forskellige modeller, og så må vi drøfte de fordele og ulemper nærmere, der er ved de forskellige måder at gøre det på. Jeg håber også, at vi får en dialog med nogle af plejefamilierne, så vi også hører det fra deres synspunkt.

Enhedslisten støtter forslaget.

Kl. 21.35

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KD):

Vi kan i Danmark være meget taknemmelige for, at vi har rigtig mange dygtige og kompetente plejefamilier med masser af hjerterum og varme. For mange børn er en anbringelse i en plejefamilie den rigtige løsning, når de i en periode, i kortere eller længere tid, skal fjernes fra deres hjem. Det er faktisk i forbindelse med knap halvdelen af alle anbringelser, at børnene bliver anbragt i plejefamilier.

For at det skal være den bedst mulige løsning, den bedst mulige anbringelse, for et barn, og for at det også skal være en god oplevelse for hjemmets eventuelle egne børn, vil det naturligvis være nyttigt med et kursus, f.eks. om hvad det indebærer at få et fremmed barn ind i hjemmet sammen med ens egne. Ofte er det jo traumatiserede børn eller børn, der har været udsat for en alvorlig krise, der kommer til plejefamilierne. For hvad kan næsten være mere indgribende for at barn end at blive fjernet fra sit hjem?

Og ligesom for par der skal adoptere, synes vi hos Kristendemokraterne, at det vil være nyttigt for plejefamilier at få en god orientering om, hvad det faktisk er, der venter dem.

Opsigelsesfristerne bør der naturligvis også kigges på. Det er helt uhensigtsmæssigt, som det er nu både for plejefamilierne og for de anbragte børn.

Vedrørende aflønningsmodellen, som bruges p.t., kan man sige, at den er omvendt incitamentsskabende, for jo bedre en plejefamilie gør

deres arbejde med det anbragte barn, jo mindre vederlag vil de kunne få for det. Det er jo egentlig totalt ulogisk og burde laves om. Jeg tror ikke, at der er nogen andre på arbejdsmarkedet i nogen virksomheder, der ville finde sig i, at jo bedre de gjorde deres arbejde, des mindre fik de i løn. Så det er klart, at der skal kigges på det.

I slutningen af bemærkningerne står der, at det samlede beslutningsforslag skal ses som et indspark til diskussionen om en anbringelsesreform, og sådan vil vi da også fra Kristendemokraterne vælge at se på det her beslutningsforslag. For det er helt klart, at hele området vedrørende familieplejen vil jo naturligvis uden tvivl komme til at fylde meget i den kommende anbringelsesreform, som vi jo allerede er i gang med at forhandle.

Kristendemokraterne har bragt en lang række skriftlige forslag med til forhandlingerne om anbringelsesreformen. Det gælder bl.a. tidligere indsats, bedre inddragelse af familie, bedre sagsbehandling, klarhed omkring tavshedspligt, kvalitet i anbringelse, brug af efterværn osv. osv. Det er punkter, som vi har haft med.

Men lige som disse områder er vigtige, er også plejefamiliernes forhold vigtige at diskutere under forhandlingerne af en ny anbringelsesreform, og det vil vi helt klart gøre. Derfor vil vi også se på beslutningsforslaget her som et godt input til de videre forhandlinger om anbringelsesreformen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Indledningsvis vil jeg gerne sige tak for den meget konstruktive modtagelse, som beslutningsforslaget har fået. Plejefamilierne i Danmark løfter en stor opgave og får store glæder ved det, det er at få endnu et medlem af familien. Af hensyn til børnene er det afgørende, at man strækker sig langt, for at plejeforholdet kommer til at fungere, sådan at barnet ikke oplever endnu et svigt i det, som kaldes en familie.

Det, vi har fundet meget afgørende, er, at det sesam luk dig op-ord, som efterhånden bruges i flæng i den socialpolitiske debat, nemlig ordet anbringelsesreform, også konkretiseres i en diskussion af, hvad det faktisk indhold er, og at vi også gør det i et forum, hvor der tages referat, og hvor det kan diskuteres, hvad vores indstil-

ling er til de forskellige dele af det. For selvfølgelig er det vigtigt at se på anbringelsesområdet.

Vi støtter også, at man laver en reform, som sikrer, at vi får stadig større succes på anbringelsesområdet. Men vi synes det er meget afgørende, at de her debatter også kan føres i det åbne rum og i det offentlige rum og ikke kun i forhandlingerne hos socialministeren. Der er nemlig mange, der interesserer sig for det her. Heldigvis ikke kun dem, der har ganske mange af skatteydernes penge i klemme på området, men også de, der faktisk har en ægte socialpolitisk interesse i et stadig bedre forløb for denne måske af alle mest sårbare gruppe.

Kl. 21.40

Jeg kan ikke genkende frygten for, at plejefamilier bliver små institutioner. Med den måde, plejefamilien er organiseret på, den tilgang, der er til det, synes jeg ikke, at man kan genkende den type af ting. Jeg synes faktisk også, at når man har set spredte tilløb til at kendetegne sig selv som institution, har socialministeren på udmærket vis sat foden ned, bl.a. i forhold til hele feriediskussionen. Det synes jeg har været meget hensigtsmæssigt og klargørende for den normdannelse og de værdier, der bør være kendetegnende for familieplejen.

Nej, udgangspunktet for beslutningsforslaget er grundlæggende, at vi skal være taknemmelige for, at vi har en så god og velfungerende familiepleje, og der er utrolig mange familier, der gør et godt stykke arbejde.

Det, at det går bedre, er jo bl.a., fordi børnene kommer fra familier, hvor man ikke kender det at være en god familie. De børn, som kommer i familiepleje, kommer der, fordi de ikke har den adfærd og de ikke har den oplevelse, der skal til, for at man faktisk ved, hvordan en familie fungerer. Derfor kan det være en endog særdeles grænseflyttende opgave, når man debutterer som plejefamilie, hvis man ikke har været udsat for nogle af de diskussioner og er blevet præsenteret for nogle af de ting, som man vil blive præsenteret for, når man får et plejebarn for første gang.

Vi synes, det er god praksis, når man vil reformere et område, at man diskuterer det og også, at man diskuterer det i Folketingssalen og i den offentlighed, der hører til det.

Vi har sat forslaget sammen af tre områder, dels af forudsætningerne for, at plejefamilien kan løfte opgaven, i hvert fald den formelle del af den, dels af, hvordan man holder op med ple-

jeforholdet igen og dels af den økonomi, der er i forbindelse med plejeforholdet.

Jeg synes, ministeren havde et meget klart blik for at starte bagfra med, at plejefamilierne har forkerte incitamenter i forhold til børnenes styrker. Det er en holdning, som vi gerne ser lagt ind i det analysearbejde, som vi håber kan foregå. Det er jo lidt den samme holdning, der også ligger i den førtidspensionsreform, som er gennemført, nemlig den holdning, at vi må se på de menneskers styrker, som det her handler om, i stedet for at fokusere på det, der ikke virker, at forstørre det, der ikke virker, sådan at vi i stadig videre udstrækning koncentrerer vores energi om det negative.

Jeg tror, det er meget vigtigt at sørge for, at vores økonomiske mellemværende fremhæver både det at fokusere på børnenes styrker og det at fokusere på, at det er en familiepleje, vi ønsker os, at vi netop også i forhold til økonomien ikke gør familierne til små institutioner, som kun lever af det at have plejebørn.

Med hensyn til spørgsmålet om opsigelsesvarsel synes jeg, at ordførerne i dag har vist meget stor forståelse for, at formalia ikke kan være 1 måned, at formalia må være, at der er længere tid, men at det selvfølgelig også kan være sådan, at der kan opstå akutte situationer, hvor der skal ske en hurtig flytning. Men det afhænger selvfølgelig af den konkrete situation.

Til sidst om det første område så håber vi meget, at det forhold, at der er nogle, der overvejer, hvad indholdet og organiseringen af en obligatorisk uddannelse kan være, kan ende med, at vi faktisk bliver enige om, at der skal være en obligatorisk uddannelse, for vi ønsker, at plejefamilierne er klædt ordentligt på, når de debutterer som plejefamilier, således at de børn, der kommer i plejefamilier, ikke oplever, at der sker et svigt, fordi plejefamilien faktisk ikke vidste, hvad man gik ind til.

Jeg håber meget, at den diskussion, vi har haft i dag, dels kan få folk ude omkring til at bidrage til diskussionen og give input og ideer til, hvad der skal til, for at området bliver stadig mere velfungerende, dels håber jeg, at de bemærkninger, der er faldet i dag, gør, at vi får en konstruktiv forhandling om det, der måske endelig bliver til en anbringelsesreform, med alle Folketingets partier.

Skulle det gå modsat, at vi ikke bliver enige om det, så håber vi stadig væk, at de positive ord, der er sagt om forslaget i dag, vil stå ved magt, og vi derfor kan gennemføre forbedringer

på et isoleret område, hvis det ikke skulle lykkes at få gennemført en samlet reform.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 77:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny procedure i afgørelser om tvangsfjernelse af børn.

Af Margrethe Vestager (RV) m.fl.
(Fremsat 28/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Beslutningsforslaget pålægger regeringen at lave en analyse af forskellige modeller for, hvordan man kan lave en ny procedure i forbindelse med tvangsanbringelser. Formålet med at lave en ny procedure er ifølge forslagsstillerne at sikre større faglighed, mere ensartethed i beslutningerne, hurtigere prøvning ved domstolene og afgørelser, der er uafhængige af kommunernes økonomi.

Kl. 21.45

I beslutningsforslaget opstilles to modeller, som analysen som minimum skal behandle. I begge modeller afskaffes Den Sociale Ankestyrelses kompetence på det her område, og kommunens børn og unge-udvalg afskaffes eller ændres, så der ikke er en dommer med i udvalget.

Regeringen er selvfølgelig enig i, at der skal være en særlig sikring af forældrenes retssikkerhed i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at træffe beslutninger uden forældrenes samtykke, f.eks. om anbringelse uden for hjemmet. Der er

imidlertid allerede i dag en god sikring af forældrenes retssikkerhed og af, at disse sager behandles korrekt.

De tvangsmæssige afgørelser træffes i dag ikke blot af kommunale sagsbehandlere, men skal forelægges kommunens børn og unge-udvalg. I børn og unge-udvalget skal der bl.a. være en børnesagkyndig og en dommer. Børn og unge-udvalgenes afgørelser kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse og landsretten. De instanser, der behandler tvangsmæssige afgørelser, er således i dag uafhængige af kommunens økonomi.

Jeg vil også gerne nævne, at der også tages hensyn til, at de sager bør behandles hurtigt. Ankestyrelsen behandler således de sager inden 8 uger.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at forældrene får gratis advokatbistand i netop de sager. Det betyder bl.a., at der ikke er grund til at være så bekymret for, at der er tale om svage forældre, som ikke har ressourcer til at anke afgørelserne, som forslagsstillerne er. Ønsker forældrene at anke, får de naturligvis hjælp til det af deres advokat.

Jeg er dog enig i, at der i forhold til indsatsen over for de meget udsatte børn og unge er problemer med fagligheden og med at sikre en høj, ensartet kvalitet i indsatsen. Problemerne findes bare ikke primært i forhold til de tvangsmæssige afgørelser, som der fokuseres på i det her beslutningsforslag.

Som bekendt har regeringen taget initiativ til en reform af hele anbringelsesområdet, og formålet med reformen er jo netop at styrke og opkvalificere den sagsbehandling, der foregår i kommunerne. Noget af det, jeg har foreslået skal indgå i reformen, er, at der skal sikres mere kontrol og mere tilsyn med kommunerne. Der skal også stilles flere krav til kommunens sagsbehandling; det drejer sig bl.a. om kvalitetsstandarder og mere præcise krav til, hvad der skal indgå i en § 38-undersøgelse.

Det giver mere sikkerhed for, at det er de rigtige børn, der anbringes, sådan som forslagsstillerne ønsker det, og samtidig giver det bedre sikkerhed for, at man vælger de rigtige anbringelsessteder, de rigtige forebyggende foranstaltninger og den rigtige indsats i forhold til skole, familie osv.

Samtidig er fordelene også, at det vil opkvalificere behandlingen af samtlige sager, ikke kun tvangsanbringelserne, som beslutningsforslaget omhandler, men også de sager, der løses i sam-